Міністерство охорони здоров'я України

Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали

XVII Міжнародної науково-методичної

інтернет-конференції

Харків, 19 листопада 2025 року

Харків – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVII Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференція

м. Харків, 19 листопада 2025 року

Харків
ХНМУ
2025

УДК 378.016:5:378.6:61(082)
С91

Затверджено Вченою радою ХНМУ
Протокол № 16 від 27.11.2025 року

Редакційна колегія:
О. А. Наконечна, Г. О. Сирова, О. В. Зайцева, Л. В. Фоміна, І. П. Мещерякова, С. М. Козуб, Н. М. Чаленко

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVII Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 19 листопада 2025 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 209 с.

У збірнику представлено матеріали понад 140 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено актуальним питанням психології та педагогіки, біології, хімії, фізики та інших природничо-наукових дисциплін, а також питанням оптимізації міждисциплінарної інтеграції у сучасних освітніх закладах. Наукове видання призначене для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, докторантів, аспірантів, магістрантів, здобувачів освіти, а також для широкого кола читачів, які цікавляться міжнародним досвідом впровадження інноваційних освітніх практик.

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

Матеріали відтворено безпосередньо з авторських оригіналів.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© Наконечна О.А., Сирова Г.О., Зайцева О.В. та ін., 2025

ЗМІСТ

Секція №1 ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ 13

Роль особистості в історії навчального закладу

Сирова Г.О. Козуб С.М., Чаленко Н.М., Савельєва О.В. 13

Формування мотивації здобувачів вищої та фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі НФаУ

Берестова В.В. 15

Онлайн-опитування слухачів циклів тематичного удосконалення «Епідеміологічна діагностика інфекційної та неінфекційної захворюваності» з метою індивідуалізації навчального процесу

Білера Н. В., Нессонова Т. Д., Подаваленко А. П. 18

Професійно орієнтовані завдання як умова реалізації компетентнісного підходу до навчання хімії студентів медичних коледжів

Блажко А.В., Ільченко І.В. 20

Роль клінічного психолога у мультидисциплінарній команді при роботі з пацієнтами із травматичним досвідом

Божук Т.В., Абасалієва О.М. 22

Роль емоційного інтелекту у попередженні вторинної травматизації у фахівців допомагаючих професій

Бутенко А.А., Абасалієва О.М. 24

Роль мотиваційних факторів у формуванні професійної самосвідомості студентів медичних коледжів

Воробйова О.М, Прокопенко В.В. 26

Використання активних методів навчання при викладанні дисциплін природничого циклу

Волкова Т.О., Воробйова О.М. 28

Психологічні чинники формування професійного вигорання у медичних працівників

Герасимова К.М., Абасалієва О.М. 30

Сучасні аспекти інформальної освіти в педагогіці

Герасимчук Н.М., Герасимчук У.С.

Інтерактивне навчання – запорука підвищення якості підготовки медичних кадрів

Гончаренко Н.І., Прокопенко В.В. 33

Специфіка батьківського ставлення до дітей молодшого шкільного віку з вадами зору

Гречко А.О. 34

Копінг-стратегії у пацієнтів із хронічними соматичними захворюваннями: клініко-психологічний аспект

Грушева Т.В., Абасалієва О.М. 37

Емоційний інтелект як чинник ефективності навчання майбутніх лікарів

Грушева В.С., Забєліна О.С. 38

Інтеграція природничих і клінічних дисциплін як чинник забезпечення якості підготовки лікарів в університетах Китаю

Дудіна О. В. 40

Психологічна допомога пацієнтам із тривожно-депресивними розладами у структурі психосоматичних станів

Ємець К.О., Абасалієва О.М. 42

Викладання теми «Анемії» на кафедрі патофізіології здобувачам освіти з фаху «Стоматологія»

Заколодна О.Е., Міщенко А.В., Акімов О.Є., Соловйова Н.В., Денисенко С.В., Назаренко С.М., Костенко В.О 44

Вплив емоційного інтелекту на розвиток критичного мислення

лікарів післядипломної освіти

Зеленська Л.Д., Подаваленко А.П. 46

Особистісно орієнтований підхід у підготовці медичних фахівців: психологічні засади

Коваль М.О., Забєліна О.С. 48

Особливості організації освітнього процесу для учнів із особливими освітніми потребами

Коссак Г. М. 50

Psychological predictors of academic stress in Medical English acquisition

Kostenko V. H……52

Таломні рослини Волинської області у навчанні нормативного освітнього компоненту «Фармацевтична ботаніка»

Кузьмішина І.І. 54

Психологічна підтримка пацієнтів з онкологічними захворюваннями: інтегративний підхід

Кукал І.О., Абасалієва О.М. 55

Педагогічні основи міждисциплінарної інтеграції як чинника формування цілісного наукового світогляду майбутнього медичного фахівця

Кульчицький В. Й. 57

Психологічні аспекти професійного вигорання студентів медичних спеціальностей

Лейман В.М., Забєліна О.С. 59

Педагогічні умови формування професійної спрямованості майбутніх медичних фахівців при вивченні природничих дисциплін

Лінєвич К. А. 61

Психологічна адаптація студентів медичних університетів до інтегрованого навчання природничих і клінічних дисциплін

Маренич Д.О, Забєліна О.С. 63

Когнітивно-поведінкові методи у профілактиці постстресових розладів серед студентів медичних ЗВО

Мельник Г.Д., Абасалієва О.М. 65

Дизайнування освітнього процесу як метод інноваційних технологій на кафедрі патофізіології

Міщенко А.В., Акімов О.Є., Соловйова Н.В., Денисенко С.В., Назаренко С.М., Заколодна О.Е., Костенко В.О. 67

Формування навичок із збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу

Міщенко Н.В. 69

Формування дослідницьких умінь старшокласників у процесі природничо-наукової освіти як засіб розвитку критичного мислення

Мордовець І.В. 71

Формування профілактичного підходу до психогенних захворювань у здобувачів освіти на кафедрі патофізіології

Назаренко С. М., Борисенко В.В., Костенко В.О., Акімов О.Є., Міщенко А.В., Денисенко С.В., Заколодна О.Е., Соловйова Н.В. 75

Соціально-психологічні проблеми виходу з дистанційного навчання

Ольховська О. М., Колесник Я. В. 77

Організація фенологічних спостережень за рослинами під час вивчення біології

Павлишак Я.Я., Руй А.М. 78

Інтегративний підхід у підготовці майбутнього фізичного терапевта

Пайкуш М. А. 81

Рефлексивні практики як засіб розвитку критичного мислення у майбутніх лікарів

Папакіна А.О., Забєліна О.С. 83

Професійна рефлексія як чинник становлення компетентного педагога

Прокопенко В.В., Гончаренко Н.І. 84

Гуманістичний підхід у формуванні соціальної компетентності майбутніх медичних працівників

Прокопенко В.В., Воробйова О.М. 86

Єдність теорії та практики як чинник професійного становлення майбутнього медичного фахівця

Прокопенко В.В., Куценко Н.П. 88

Роль емпатії у формуванні професійної компетентності майбутнього медика

Пугач В.І., Забєліна О.С. 90

Психологічна готовність викладачів природничих дисциплін до інноваційних освітніх технологій

Радіонова В.І., Забєліна О.С. 92

Емоційний інтелект викладача в умовах війни

Романенко А.В. 93

Психологічна підтримка студентів у процесі вивчення природничих дисциплін: можливості арт- і тілесноорієнтованих технік

Савченко О.О., Забєліна О.С. 95

Клініко-психологічні особливості осіб з емоційною нестабільністю та шляхи психокорекції

Сарджанянц Є.С., Абасалієва О.М. 97

Професійна мотивація як невід'ємна складова освітнього процесу

Сирова Г.О., Козуб С.М., Чаленко Н.М. 99

Формування професійної витривалості викладачів медичного університету в умовах сьогодення

Сирова Г.О., Савельєва О.В. 101

Етичне та правомірне застосування штучного інтелекту в освітній практиц

Сирова Г.О., Чаленко Н.М., Козуб С.М. 103

Психологічні механізми формування залежної поведінки

Смирнова Т.М., Абасалієва О.М. 106

Клініко-психологічні особливості переживання втрати у військовослужбовців і членів їхніх родин

Сухоносов Д.А., Абасалієва О.М. 108

Освітній простір як середовище утвердження української національної ідентичності

Слюсар Н.О. 110

Цифровізація освіти і виклики для психологічного здоров'я студентів медичних ЗВО

Тулупов Я.Є., Забєліна О.С. 113

Інтеграція фізики з клінічними дисциплінами − основа формування системного мислення лікаря

Федів В.І., Олар О.І. 115

Використання методу кейсів при вивченні біомеханіки

Федорович З. Я. 117

The use of the case method in the educational process

Shamelashvili K. L. 118

Психологічні принципи створення безпечного освітнього середовища у медичному виші

Шевчук А.О., Забєліна О.С. 119

Важливість використання штучного інтелекту у здобутті вищої освіти за медичним напрямком

Яременко В. Д., Рахімова М. В., Перехода Л.О. 121

Психологічна профілактика емоційного вигорання студентів медичних спеціальностей у цифровому освітньому середовищі

Яцина М.В., Абасалієва О.М. 123

Секція №2 ХІМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ 125

Роль курсової роботи з фармацевтичної хімії у формуванні професійних компетентностей здобувачів освіти у сучасному медичному закладі

Афанасенко О.В., Глушаченко О.О., Ніженковська І.В. 125

Application of innovative technologies in teaching pharmacology as a tool for improving the quality of education

HryshkoYu. M. 127

Синергія хімії та клінічних фахових дисциплін в освітньому процесі медичної академії

Карпенко Ю. П. 128

Development of a method for determination of cinnarizine using ion-pair extraction spectrophotometry with methyl orange
Karpushyna S.A., Baiurka S.V. 130
Інноваційні підходи до викладання фармакогнозіі
Колосова І. І. 131
Використання кейс-методів у викладанні фармакогнозії
Колосова І. І., Ломига Л.Л. 132
Методичні підходи до викладання органічної хімії у медичних та фармацевтичних закладах освіти
Кузнецова Т.Ю., Гармаш Т.П., Соловйова Н.В. 134
Використання хроматографічних методів для визначення компонентів у препаратах
Насонова Я. В. 136
Значення та роль хрому в організмі людини
Сирова Г.О., Козуб С.М., Чаленко Н.М. 137
Хіміко-фізіологічне підґрунтя гідро-, бальнео-, таласо-, пелоїдотерапії
Сирова Г.О., Лапшин В.В., Чаленко Н.М. 140
Вплив мангану на організм людини
Сирова Г.О., Савельєва О.В. 142
Інтоксикації важкими металами: комплексний підхід
Сирова Г.О., Чаленко Н.М., Козуб С.М. 144
Методи розвитку стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти на прикладі дисципліни «Медична хімія»
Сирова Г.О., Чаленко Н.М., Козуб С.М. 146
Німесулід − нестероїдний протизапальний засіб: фармакологічні властивості та безпековий профіль
Сирова Г.О., Чаленко Н.М., Козуб С.М. 148
Інтеграція фармацевтичного та екологічного підходів у викладанні дисципліни вільного вибору «Сорбенти медичного призначення»
Солдаткіна Л.М. 150
СЕКЦІЯ № 3 Медико-біологічні науки 152
Імунопрофілактика грипу в закладах охорони здоров’я: крос-секційне дослідження серед здобувачів вищої медичної освіти
Бережна А. В., Самойлова А. В. 152

Альтернативи продуктам тваринного походження як фактор збереження здоров'я людини

Брушневська А. А., Мялюк О. П. 153

Потенційні загрози для системи охорони здоров'я внаслідок поширення тютюнокуріння серед молоді

Вус М. В. 156

Сучасні методи визначення рівня глюкози у крові та їх діагностичне значення

Головач С. Е., Мялюк О. П. 158

Виховання емпатії у студентів медичних закладів вищої освіти

Зозуляк В.О., Чеберніна І.О., Кучер В.Д., Чередниченко Д.О. 160

Роль штучного інтелекту як інструменту впливу на оцінювання рівня знань здобувачів медичної освіти

Кузнецов К.А., Кузнецова М.О., Кузнєцова І.К. 161

Integration of Pathomorphology with clinical disciplines: Modern pedagogical approaches in teaching Medical Morphology

Kucher V.D., Chebernina I.O., Cherednychenko D.O., Zozulyak V.O. 163

The influence of emotional state on the progression of diseases − the placebo effect

Misiailo I.V., Byrka.O.L. 165

Optimization of the combustion processes of hydrogen-air mixtures in internal combustion engines (ICEs) through water addition and the prospects for using next-generation hydrogen generators

Sevidov S.S., Pugach M.P., Aksyonova N.A., Revyakina M.G. 166

Академічна доброчесність – ключ до якості фармацевтичної освіти

Слєсарчук В.Ю., Завадська І.В. 168

Інтеграція сучасних знань про механізми старіння у викладання природничих дисциплін для здобувачів медичних університетів

Степанова О.О, Должикова О.В. 170

Підвищення залученості студентів на дистанційних лекціях з природничих дисциплін

Стучинська Н. В., Храпійчук Г.В., Любчик О.К. 172

Interdisciplinary Integration in Teaching Pharmacology as a Factor in the Development of Clinical Reasoning in Medical Students

Chebernina I.O., Cherednichenko D.O., Kucher V.D., Zozulyak V.O. 174

Думка здобувачів вищої освіти щодо викладання дисципліни «Соціальна медицина» у Луганському державному медичному університеті

Чередниченко Д.О., Чеберніна І.О., Кучер В.Д., Зозуляк В.О. 175

Інтеграція кейс-методів у викладанні природничих дисциплін для студентів-фармацевтів

Шаторна В.Ф., Колосова І. І. 178

Особливості викладання фармакології на сучасному етапі

Шемонаєва К.Ф., Рожковський Я.В., Антоненко П.Б., Стречень С.Б. 180

Проблемна технологія навчання при викладанні фармакології

Штриголь С.Ю. 181

СЕКЦІЯ №4 Фізика та інформаційні технології 184

Особливості математичного моделювання процесу взаємодії пухлини і імунної системи

Бондаренко М.А., Зайцева О.В. 184

Artificial intelligence in radiological diagnostics and systematisation of research

A. M. Vesela., G. V. Revyakin..... 186

Використання сучасних веб-ресурсів для підвищення цифрової компетентності майбутніх фармацевтів

Герасимюк Н.В., Приступа Б.В...... 188

Дослідження “Навчальна дисципліна очима здобувачів освіти” у 2025 р. на кафедрі медичної та біологічної фізики і медичної інформатики

Зайцева О.В., Бондаренко М.А., Пономаренко Н.С., Безкоровайна В.М. 190

Впровадження в навчальний процес кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики рекомендацій концептуально-референтної рамки цифрових компетентностей

Зайцева О.В., Солодовніков А.С., Бондаренко М.А., Безкоровайна В.М. 191

An algorithm for preserving information about the entangled state of qubits in decohering registers

Malafieiev V.M., Maizelis Z.A. 193

Human body axes and their impact on health

Pakhomova D. I., Tarasova O. V., Butenko T. V., Lytvynova O. H. 195

Моделювання резистивних властивостей точково-контактної матриці для неінвазивної медичної діагностики

Поспелов О. Є., Поспєлов О.П., Камарчук Г. В. 197

The effect of ionizing radiation on human cells and its medical significance
Revyakina M. S., Vladi V. T……199
Neuroplasticity and quantum physics
Revyakina M.S., Revyakina M.G., Yanchiy O.O., Samoilov O.V...... 201
Thermal Processes in the Human Body After Death
Ulyanov N.V., Hlavna M.R 203
Sound conductivity in the atmosphere at low temperatures.
Cherneva V. E., Chernev S.D., Revyakina M. G. 206

Наукове видання

О.А. Наконечна, Г. О. Сирова, О. В. Зайцева та ін.

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVII Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції
Харків, 19 листопада 2025 року

Відповідальний за випуск Н.М. Чаленко

Комп’ютерна верстка – Н.М. Чаленко

Редакційно-видавничий відділ

ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022

izdatknmurio@gmail.com, vid.redact@knmu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.